

SVITAVY '73

NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA

RUSKÝCH SOVĚTSKÝCH

DIVADELNÍCH HER

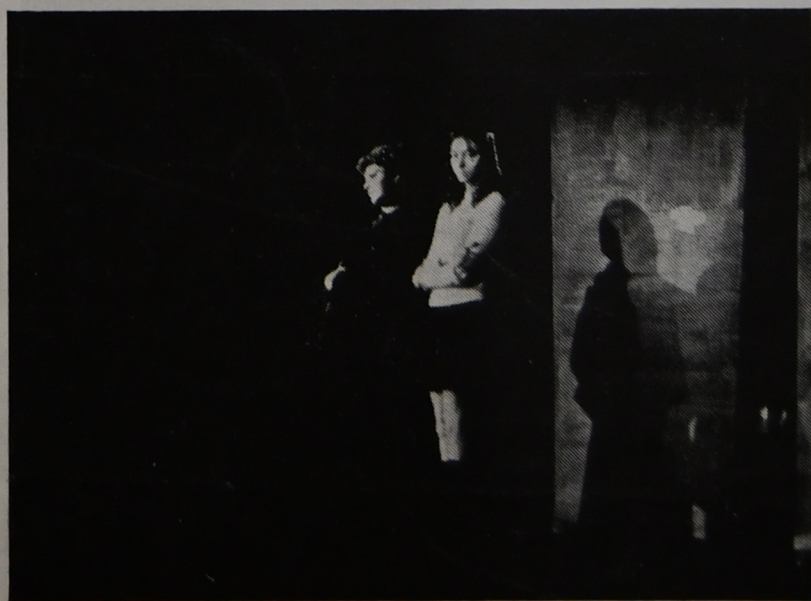
ZPRAVODAJ č. 2

7. prosince 1973

Novému festivalu na cestu

VÁCLAV VAVROUŠEK,
ředitel KKS Hradec Králové

Není chybou mluvit v závěru letošní národní přehlídky o dalším ročníku. To proto, že podněty, myšlenky a nápady, které přineslo letošních 13 představení festivalu, musí být zhodnoceny širokým aktivem amatérských divadelníků a jejich souborů. Internacionální myšlenka festivalu ukázala plně svou životnost. Dokázala, že právě sovětské dramatické umění je schopno i v našich podmínkách mluvit na současné téma, v duchu potřeb naší socialistické kulturní politiky. Za hlavní aktivum letošních představení pokládám zvyšující se podíl mládeže na inscenacích tohoto repertoárového okruhu. Znamená to, že usnesení ÚV KSČ o prá-

ci s mládeží hraje již nyní významnou roli v kulturně výchovné práci, jak to dokazuje amatérské divadlo. Myšlenku festivalu je třeba všemi formami propagovat právě v mládežnických souborech. Není náhodné, že v sovětských hrách se objevuje téma vztahu rodičů a dětí, poměru mladých k socialistické společnosti na každém kroku. Výchovnou funkci umě-

(Pokračování na str. 2.)

(Dokončení ze str. 1.)

ní svitavský festival potvrzuje každým počínem.

Divadlo by nebylo bez diváků. Tady na okrese je uvědomělé publikum, které bez náboru, z vlastní potřeby přichází zhlédnout sovětské a ruské hry. Učiníme všechno prostřednictvím našeho Krajského kulturního střediska, abychom ve spolupráci s ostatními kraji zkvalitnili výběr souborů, abychom rozšiřovali reperto-

Novému festivalu na cestu

árovou základnu souborů v této dramaturgické oblasti. Musíme být důslední ke kvalitě představení. Každý tvůrčí neúspěch je zároveň i neúspěchem z hlediska politického. Chceme pro příští léta položit hlavní důraz na vzrůst kvality a aktuálnosti tematiky. Tyto zásady určují vlastně již podobu festivalu roku 1974. Jeho příprava začíná již dnes, v každém okrese, v každém souboru. Chceme, aby internacionální poznání kultur socialistických zemí bylo systematické a proto je Festival ruských a sovětských her ve Svitavách pevnou základnou.

Ptali jsme se...

VEDOUcíHO ODBORU KULTURY ONV VE SVITAVÁCH SOUDRUHA JANA HILLERA:

Jak jste spokojen s průběhem Národní přehlídky?

Na závěrečné a shrnující hodnocení nebyl ještě čas ani příležitost, protože dnes bude teprve oficiální zakončení celé akce, vyhodnocení souborů a tomu nejlepšímu bude předán putovní pohár A. P. Čechova, ale myslím si, že Národní přehlídka byla důstojnou součástí oslav VŘSR a Měsíce československo-sovětského přátelství. Viděli jsme, že naše ochotnické divadlo jde dobrou cestou, nebojí se hledat nové formy a metody ve své práci, objevilo se i několik pozoruhodných hereckých výkonů, všichni jsme byli příjemně překvapeni Malým divadlem — souborem C ze Svitav, který připravuje své hry netradičním způsobem a získává si diváky všech věkových kategorií.

Které představení na vás nejvíce zapůsobilo?

Na tuto otázku mohu těžko odpovědět, protože nejsem kompetentní osobou, mohu hovořit jako pouhý divák. Každé představení bylo svým způsobem neopakovatelné, ať už atmosférou, kterou připravilo, nebo hereckými výkony, scénou, kostýmy, hudbou. Jedno však měla všechna představení společné. Obrovskou chuť lidí do práce, zapálení pro divadlo, šťastný úsměv na tváři všech, když se hra podaří a přinese lidem zábavu i poučení.

Jak se, podle vašeho názoru, vypořádali organizátoři s tak náročným úkolem jakým je zdárné zajištění celé akce?

Organizovat tak náročnou akci, která je rozplánována téměř do dvou měsíců, není úkol malý. Musím říci, že řídicí výbor se scházel pravidelně už několik měsíců před vlastním zahájením a řešil všechny úkoly, které se vyskytly.

(Pokračování na str. 3.)

Hlavní zásluha patronů

Systém patronátů nad Festivalem ruských a sovětských her patří k nejpromyšlenějším na všech národních přehlídkách. Tradici patronů ze závodů založili v podstatě po roce 1948 na Jiráskově Hronově. Faktem je, že tam i na přehlídkách ve Vysokém n. J., Chrudimi, Náchodě atd. se na patronátní činnosti podílejí hlavně velké ekonomicky hlavní závody okresu. Ve Svitavách se podařilo zapojit do této činnosti prakticky všechny závody, podniky, instituce okresu, mezi patrony si dobře vedou také JZD i mládežnické organizace. Pa-

tronátní pomoc přehlídce zde nemá jen ekonomický charakter, finanční pomoci pořadatelům (i když je faktem, že to je důležitý faktor umožňující existenci festivalu), ale klade se správně důraz na společenskou, politicko-výchovnou stránku. Poznání prostředí závodů, zajímavostí okresu je pro soubory nejen hezkou vzpomínkou, ale opět důležitým výchovným činitelem. Všechny soubory děkují a to zcela neformálně za krásné přijetí. Mají pravdu. Řídicí výbor festivalu touto cestou děkuje všem patronům za jejich pomoc v le-

tošním ročníku, děkuje okresní odborové radě i okresnímu výboru Národní fronty, které mají hlavní podíl na organizaci patronátní činnosti. Všem ZV ROH, vedení závodů chceme poděkovat, že pochopily z výchovného hlediska smysl své práce a pomáhají dotvářet politicko-výchovný obsah festivalu. Věříme, že v příštím ročníku bude naše spolupráce stejně dobrá, sjednocená jednou internacionální myšlenkou, jako letos.

Jiří Kareš,
předseda řídicího výboru

SATIRICKÉ DIVADLO Všeodborového domu kultury z Burgasu, které bylo týden našim vzácným hostem, uvedlo klasickou ruskou komedii Nikolaje Vasiljeviče Gogola *Ženitba*. Přes naši neznalost bulharského jazyka se hra jevila každému velice blízká a sklídila na mnoha místech zasloužený potlesk. Příčina je jistě v oblibě autora, ale hlavní tkví ve zcela jasném, realisticky srozumitelném představení. Profesionální režisér Georgi P o p o v pracoval na zjednodušené, malířsky zpracované scéně, která mu umožnila velice přehledné aranžování postav. Velkou péči věnoval výběru hereckých typů (všimněme si, že soubor hraje celou hru ve dvou alternacích). Vedl herce k poznání společenského zázemí předlohy. Proto byl obraz poměrů v carském Rusku tak barvitý a nápaditý. Dohazovačka Tekla, kterou vidíme na snímku z inscenace, sklídila zaslouženě potlesk na otevřené scéně. Pro diváka stojí za to všimnout si, jak režisér s herci využívá každé komické situace k tomu, aby ji rozehrál, naplnil novými nápady a objevy. Nově je také řešen závěr hry, kde se plně potvrzuje funkčnost scénického řešení. Divák se rád směje. Jde o to, aby smích byl smíchem plodným, tvořivým, aby měl poznávací hodnotu. V tomhle může být burgaský soubor příkladem pro naši amatérskou tvorbu. I když nerozumíme řeči, přece můžeme poznat podle intonace, přízvuku, jak velká pozornost je této složce herecké tvorby v Bulharsku věnována. Také kostým a maska spoluvytváří herecký i autorský typ. Je plně svázán se smyslem postav, s jejich komediální funkcí. Každý, kdo byl na bulharském představení, měl dobrý divadelní zážitek, který zůstane základem našeho trvalého přátelství s tímto sympatickým souborem z družebního kraje Burgas.

Petr Půša

Ptali jsme se...

(Dokončení ze str. 2.)

Zdárný průběh není dílem jednotlivce, nebo pouze několika osob. Je to úspěch všech, kteří se nedívali na hodinky a obětovali všechn svůj volný čas. Upřímné poděkování patří závodům, úřadům, institucím, složkám NF, JZD a ostatním, kteří jako patroni připravili hostujícím souborům opravdu přátelské a velmi příjemné prostředí po celou dobu pobytu v našem okresním městě. Zvláště je nutno ocenit snahu, s jakou se přistupovalo k přijetí milých hostů z Burgasu a poděkovat za krásně připravený plán pobytu na území okresu. „Mnohokrát a mnohokrát děkujeme a zase bychom velmi rádi přijeli,“ to jsou slova členů bulharského souboru.

Nesmíme zapomenout ani na svitavské školy, které připravily pěkné dárečky a poděkovat pionýrům, jejichž přítomnost v zasedací síni ONV ve Svitavách byla vždy velmi vítaná. Řízný tón dechovky LŠU nebo Houserovy dechovky patřily už tradičně k přátelskému setkání představitelů politického, veřejného a kulturního života našeho okresu s hostujícím souborem.

Národní přehlídka nám ukázala, že svitavská veřejnost má velký zájem o kvalitní a pokrokové divadelní hry ruských a sovětských autorů a chce v nich nalézt poučení i oddych.

Co byste přál dalšímu ročníku?

Závěrem bych chtěl popřát další Národní přehlídce plný zdar, hostujícím souborům, aby se jim dobře hrálo a všem milovníkům divadla mnoho pěkných zážitků.

V krojském městě

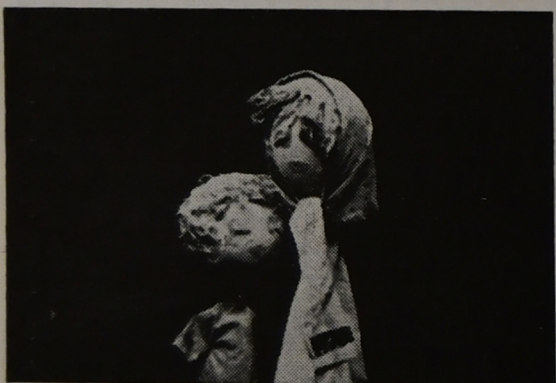
Bulharský soubor z Burgasu navštívil za svého pobytu také krajské město Hradec Králové. Bulharští soudruzi si prohlédli historickou i moderní část města. V budově Parku kultury a oddechu je při slavnostním obědě přijal vedoucí odboru kultury Východočeského KNV s. Jan Lemberk, který je seznámil s hlavními cíli naší kulturní politiky.

ZAJÍMAVOSTI ● AKTUALITY

Znělka Festivalu ruských a sovětských her, která vás před každým představením vítá, vznikla ve Svitavách. Složil ji člen orchestru JKP Svitavy s. Vítězslav Veselý. Je to zajímavý, přitažlivý motiv, který pomáhá každému uchovat v paměti slavnostní chvíle vystoupení na jevišti Lidového divadla. Znělka bude trvalou součástí i příštích festivalů.

★

Loutkové divadlo Jitřenka „soubor C“ Svitavy, uvádí v rámci Festivalu sovětskou pohádku Mořský car. Je to opět divadlo moderní a nápadité. Tento soubor patří k nejlepším ve Východočeském kraji. Jeho úspěch na Loutkářské Chrudimi i pohostinské vystoupení v rámci Národní přehlídky vesnických a zemědělských souborů ve Vysokém nad Jizerou to plně potvrzují. Na tomto souboru lze poznat, jakou sílu má lidská fantazie, představitelství. Jitřenka ukazuje, jak může být prostými prostředky, známe-li jejich funkci, máme-li vlastní obrazotvornost, amatérské divadlo moderní. Podívejme se jen na snímek z Mořského cara.

Bulharský režisér Georgi Popov a Radek Kolesa, umělecký ředitel Divadla Vítězného února v Hradci Králové, se dohodli o dalších formách spolupráce mezi oběma divadly, zejména v oblasti výměny textů jednotlivých současných her. Doufejme, že některou z nich uvidíme i na svitavském jevišti.

★

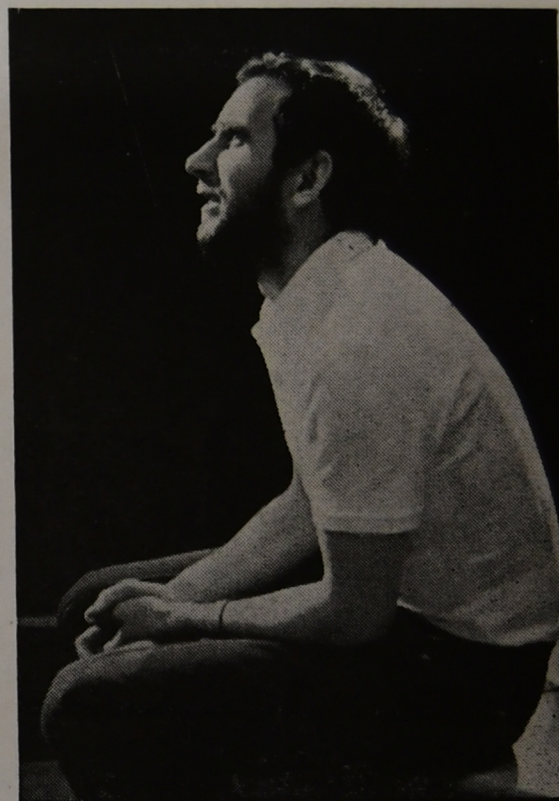
Na závěrečném semináři o sovětském divadle, který pořádá

dá Ústav pro kulturně výchovnou činnost, útvar ZUČ v Praze spolu s KKS v Hradci Králové, se bude mluvit o průběhu celého festivalu. Na sobotu odpoledne je zařazena beseda se členy poroty. Půjde o shrnutí nejzajímavějších zkušeností ze všech třinácti představení. Setkání bude o to zajímavější, že semináře se zúčastní také dva členové z vystupujících souborů. Porota bude mít možnost na rozdíl od jednotlivých dílčích hodnocení konfrontovat inscenace vzájemně, hledat společně i rozdílné přístupy. Vedle poznání současné sovětské dramatiky má tato část semináře v programu dominantní místo. Pro zájemce ze Svitav je přístup na seminář volný.

★

K I. ročníku Národní přehlídky RSDH vyjde Ročenka, ve které budou shrnuty nejvýznamnější projevy, kritické rozbor, referáty z tisku a rozhlasu. Ročenka bude doplněna také přehledem všech akcí Festivalu a budou ji doprovázet fotografie Zdeňka Holomého. Ročenka vyjde v první polovině roku 1974.

SOUBOR DUHA OKS Rychnov nad Kněžnou, jehož představení Bajdžijevova Duelu vám připomínáme tímto snímkem, se soustřeďuje na divadelní experiment. Vedle divadelních představení studuje i pořady poezie a různá pásma. V současné době připravuje aktovky E. A. Longena a pořad k 30. výročí Slovenského národního povstání. Všechny tyto pořady uvádí mimo prostor jeviště, přímo mezi diváky.

Město a divadlo

Každá národní přehlídka je neodlučitelná od obyvatel města, jeho služeb, od práce místních kulturních zařízení, od všech občanů, kteří se stávají diváky i dobrovolnými organizátory.

Setkání s pracovníky hotelu Slávie, zejména s pracovníky vinárny vedenými panem Zouharem, připomene člověku širokost kultury v životě. Kultura tvořená uměleckým slovem je neodlučitelná od kultury denního života a v tomto směru jsou Svitavy také příkladem. Obětavá práce pracovníků Jed-

notného klubu pracujících, kteří pečují o soubory, při tom musí zajišťovat normální provoz klubu, ředitel s. Oldřich Kabelka ještě hraje ve svitavské inscenaci Vampirova — je velkou devízou přehlídky. Totéž platí o divadelní technice Lidového divadla, kterou po normální pracovní době čeká vlastně ještě druhá směna. Směna dělaná dobře a pečlivě. Můžeme-li chválit tyto počiny občanů města (je jich jistě víc) je to také proto, že stranické a státní orgány dávají přehlídce, práci lidí na ní velkou podporu. Není dosvědčena jen oficiální účastí delegací na jednotlivých představeních, ale dlouhodobým zájmem o zlepšování podmínek kulturního života ve Svitavách, srdečným přijetím souborů v budově ONV. Je to mnoho, mnoho krásných věcí, vizitka města a okresu.

Festival ruských a sovětských divadelních her ● Svitavy '73

Zpravodaj č. 2. Vydává Řídící výbor festivalu. Text Zpravodaje připravil Petr Průša. Odpovědný redaktor: Lidmila Kružíková. Náklad 1.200 ks. Svitavy 7. prosince 1973. Vytiskly: VČT Pardubice.